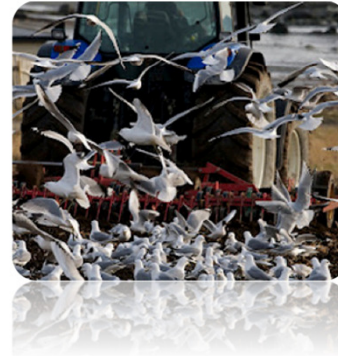
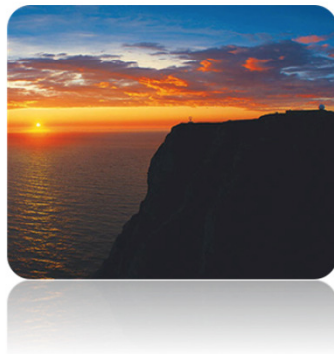

Foresight Finnmark: Kunnskap og kompetanse

Planverksted i Alta, 10 . oktober 2013

Foredrag v/ Jan Dietz

«Slagplan»

- Kort om foresight og scenarier
- Foresight Finnmark: Hva som har skjedd så langt og betydningen for RUP
- Vi ser på de fire scenariene

Fremtidens kunnskap og kompetanse

Kunnskap og kompetanse i Alta
de neste 12 årene:

Hvilke nye muligheter og trusler må vi vurdere?

Hva slags strategier trenger Alta?

Kort om foresight og scenarier

«Man kan se bort fra muligheten for at det skulle finnes kull, olje eller svovel på kontinentalsokkelen langs den norske kyst.»

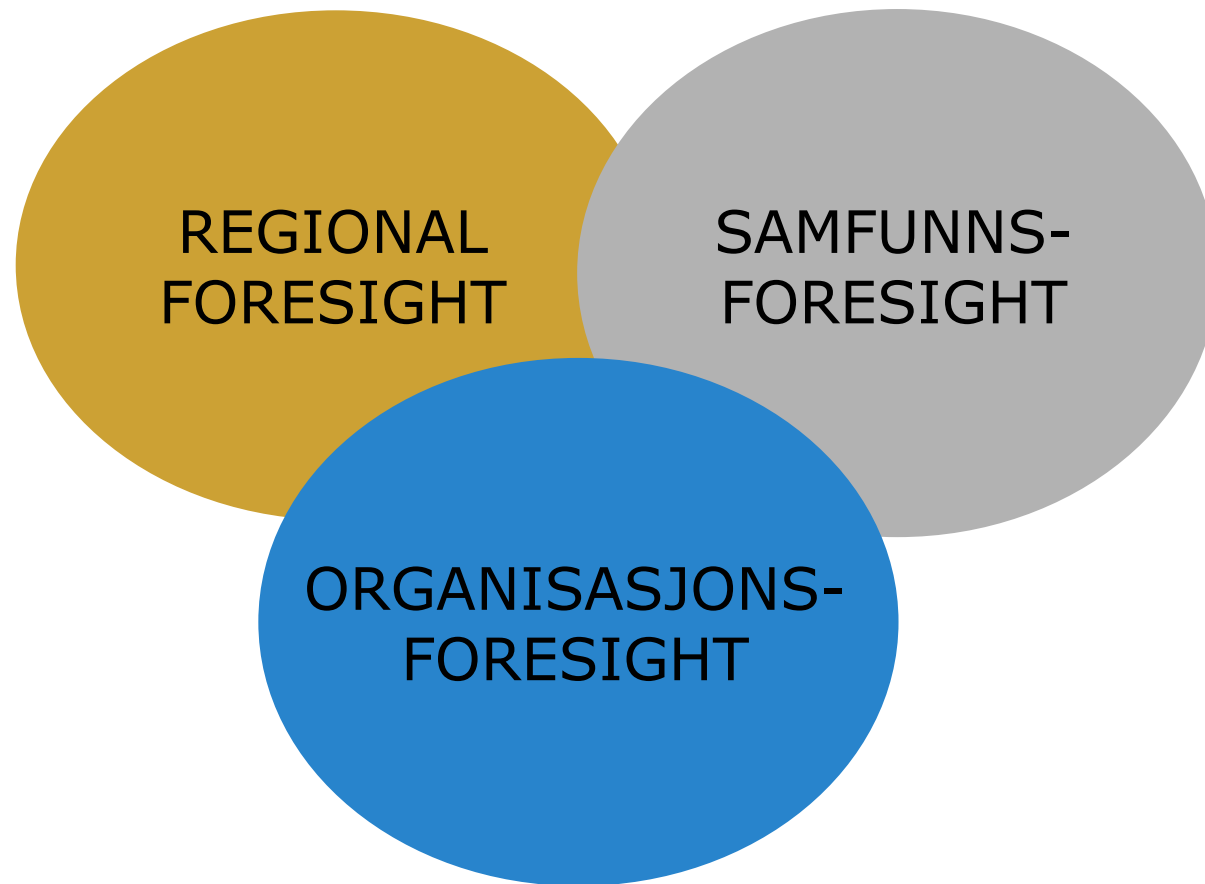
Norges fremste geologer i 1958

CO2-rensing vil bli et av de raskest
voksende forretningsområdene innenfor
energisektoren i årene som kommer!

Fredric Hauge i Bellona etter Jen Stoltenbergs
månelandingstale i 2007

Definisjon scenarier

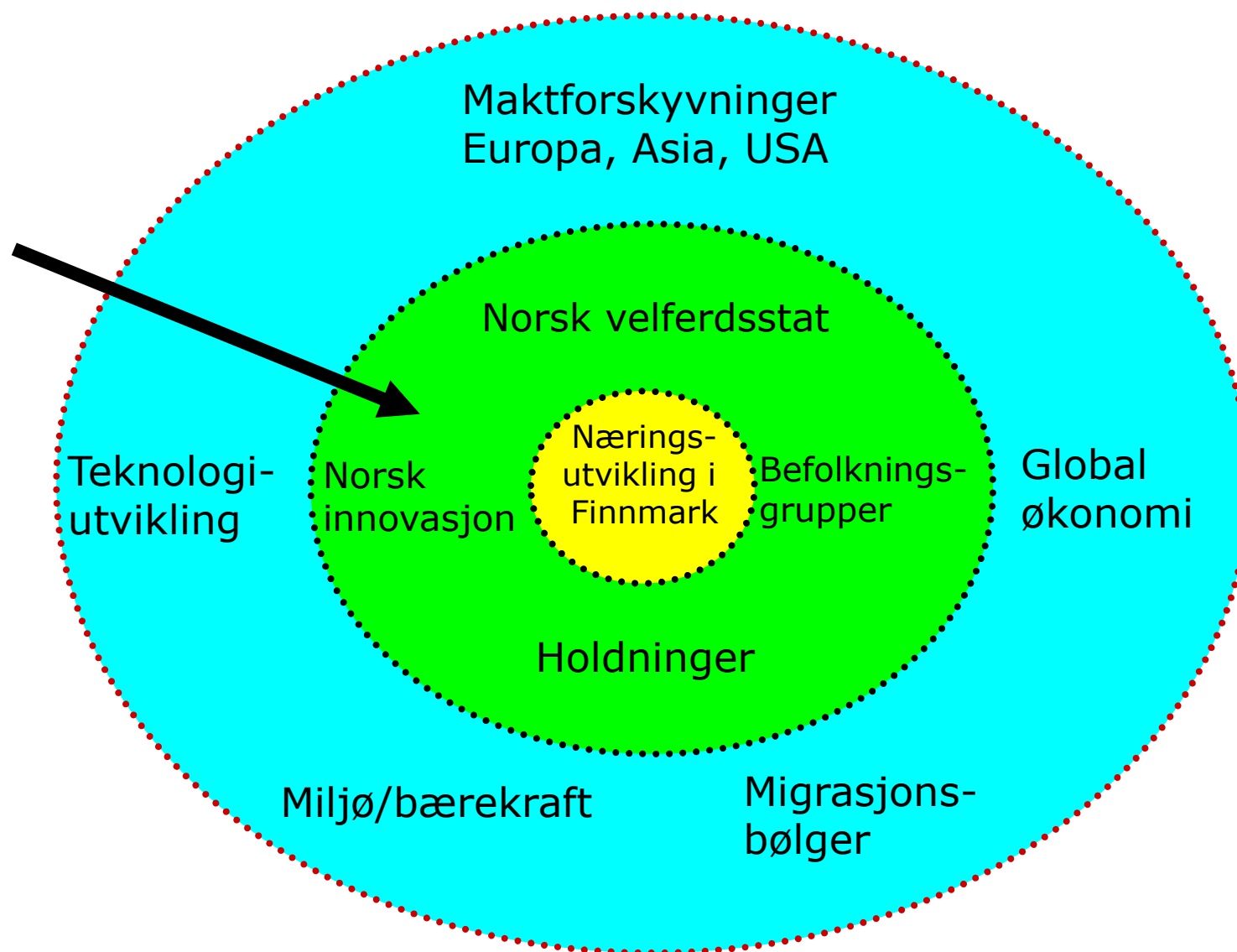
Scenarier (fremtidsbilder) er fortellinger om hvordan et samfunn eller et marked kan se ut i morgen og utviklingen som har ledet dit.

En hjelp til å skjønne mer av usikkerheten

- Alltid flere scenarier
- Må ikke forveksles med spådommer eller prognoser!
- Scenariene får oss til å se nye sammenhenger
- Scenariene handler om hvordan det kan gå - ikke hvordan det bør gå

Perspektiv: Utenfra og inn

Scenarier er til for å brukes

1. Hvilke nye kunnskapsbehov oppdager vi?
2. Hva slags (nye) strategier trenger vi?

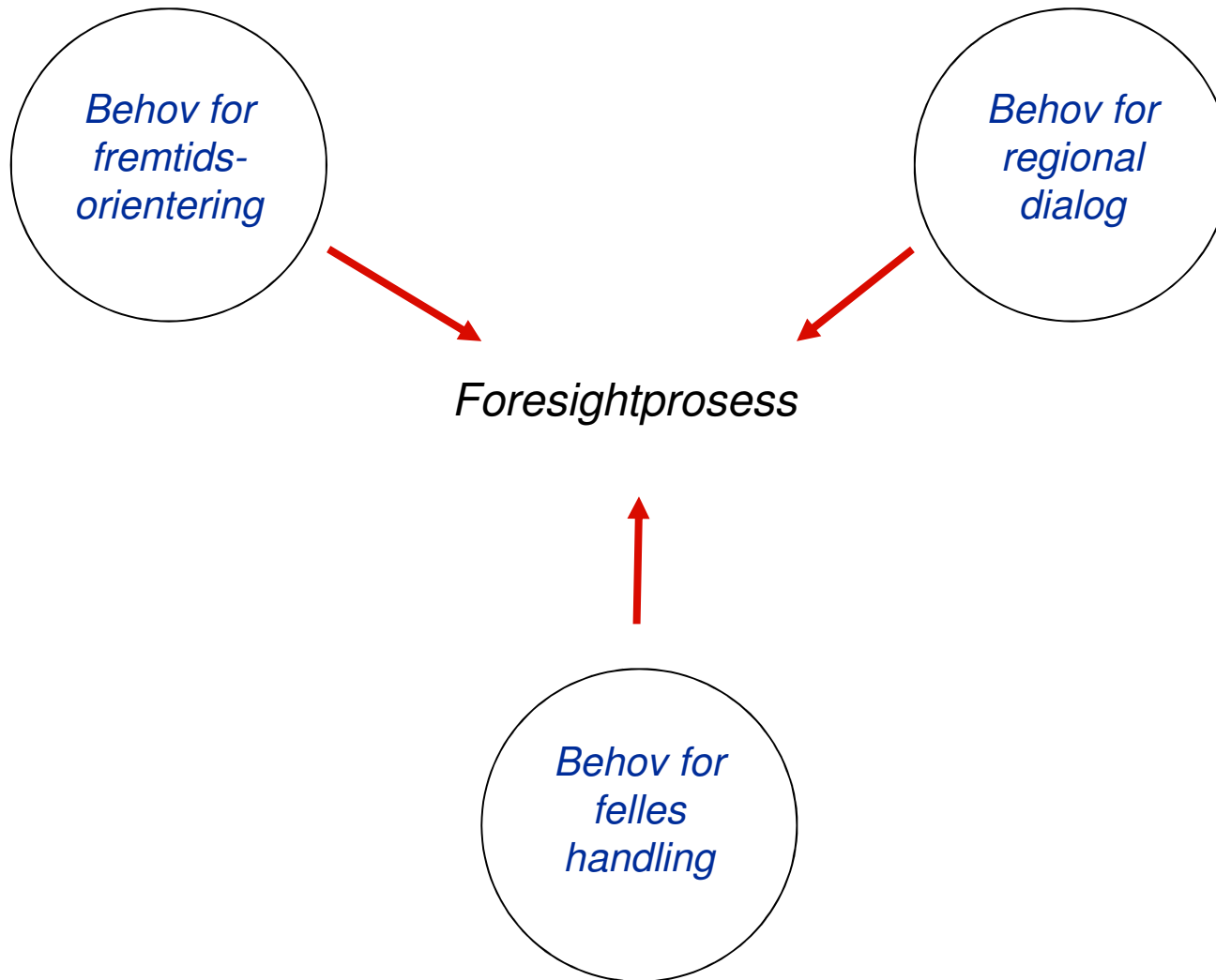
Skal lede til felles handling

Styrke og mobilisere nettverk!

Foresight Finnmark

Bakgrunn for Foresight Finnmark

Dugnad for Finnmark og RUP

- Utforske grunnlaget for å tenke og handle langsiktig
- Engasjere flere i diskusjonen om næringsutvikling
- Bygge sterkere tillit

VRI FINNMARK

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

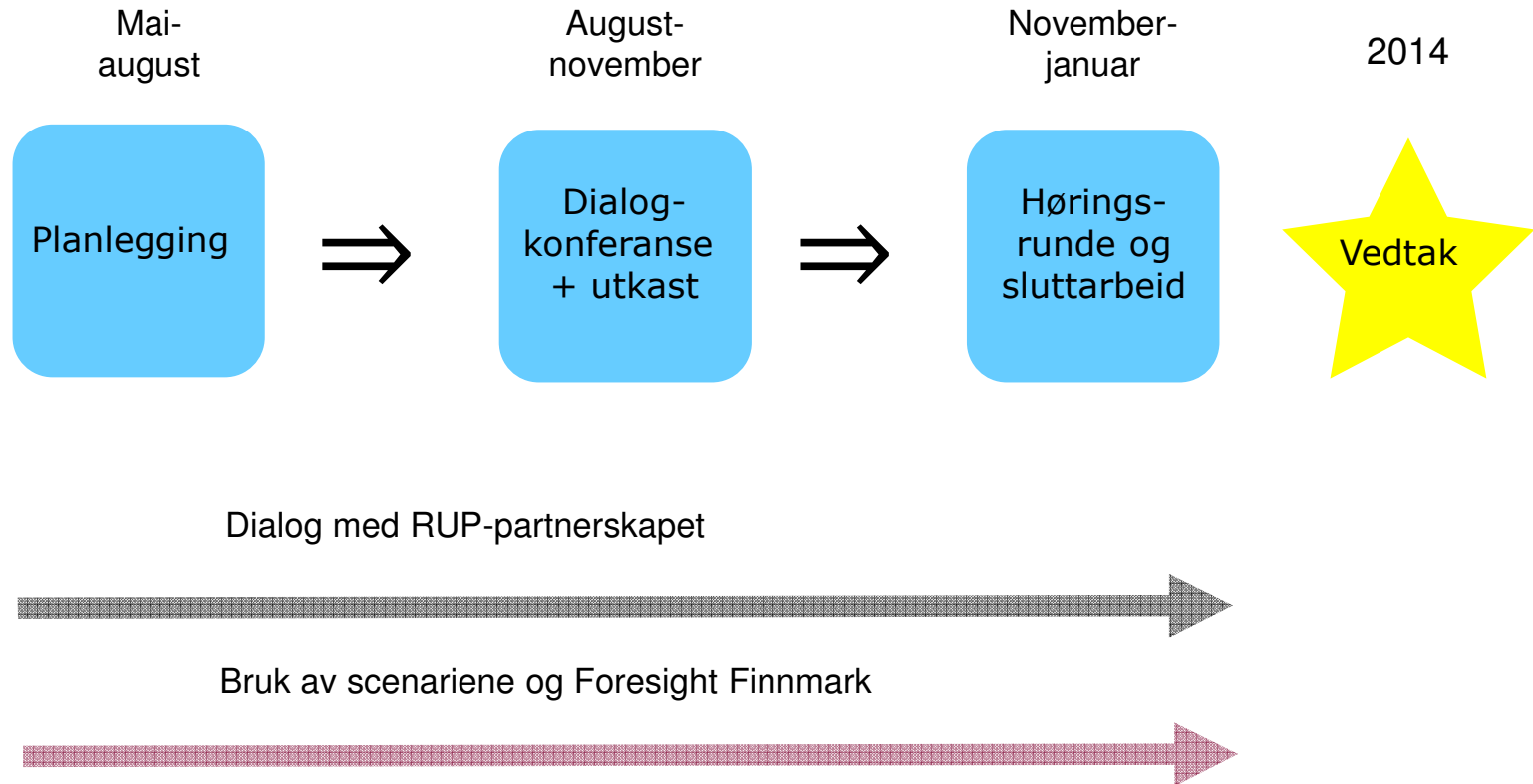

Viktigste resultater Foresight Finnmark

- Fire spennende scenarier som står til rådighet for regionen
- Innsikter og perspektiver som inngår i arbeidet med neste RUP (2014-2023)
- Styrkede nettverk + erfaring med regional foresight

Enkel oversikt over RUP-prosessen

Poenger fra dialogkonferansen i Hammerfest 21.- 22. august

- Ønske om langsiktig RUP med klar retning
- Vekt på tydelige prioriteringer, mer systematisk planlegging og konkrete, gjennomførbare tiltak
- RUP basert på reell medvirkning og eierskap i næringslivet og befolkningen

Finnmark ved veiskille: Store muligheter som må gripes!
(NB: kan lett forspilles p.g.a. intern uenighet)

Tre idéverksteder

A. Kompetanse og innovasjon - Jan Schanche Dølør

B. Infrastruktur, logistikk og kommunikasjon - John Evensen

C. Det internasjonale Finnmark - Wenche Pedersen

Veikart («roadmap»)

Mål / ambisjon

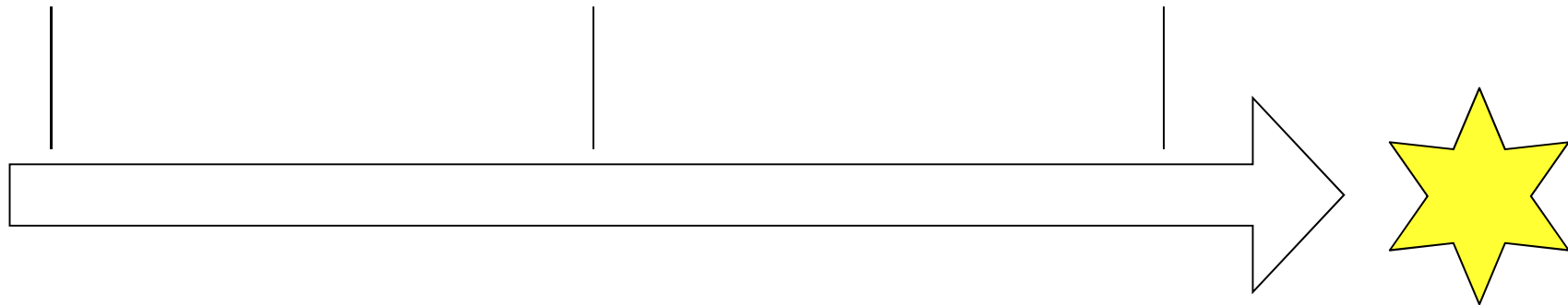
Resultat /
sluttilstand

2014

2022

2030

2033

- Strategier
- Store grep
- Endringer / avklaringer

Hva må skje underveis fra 2014 til 2033?

Veikartene (3 x 3)

A. Kompetanse og innovasjon

- Innovative næringsklynger
- Finnmarkingen = gründer
- Finnmark - kultur for læring

B. Infrastruktur, logistikk, kommunikasjon

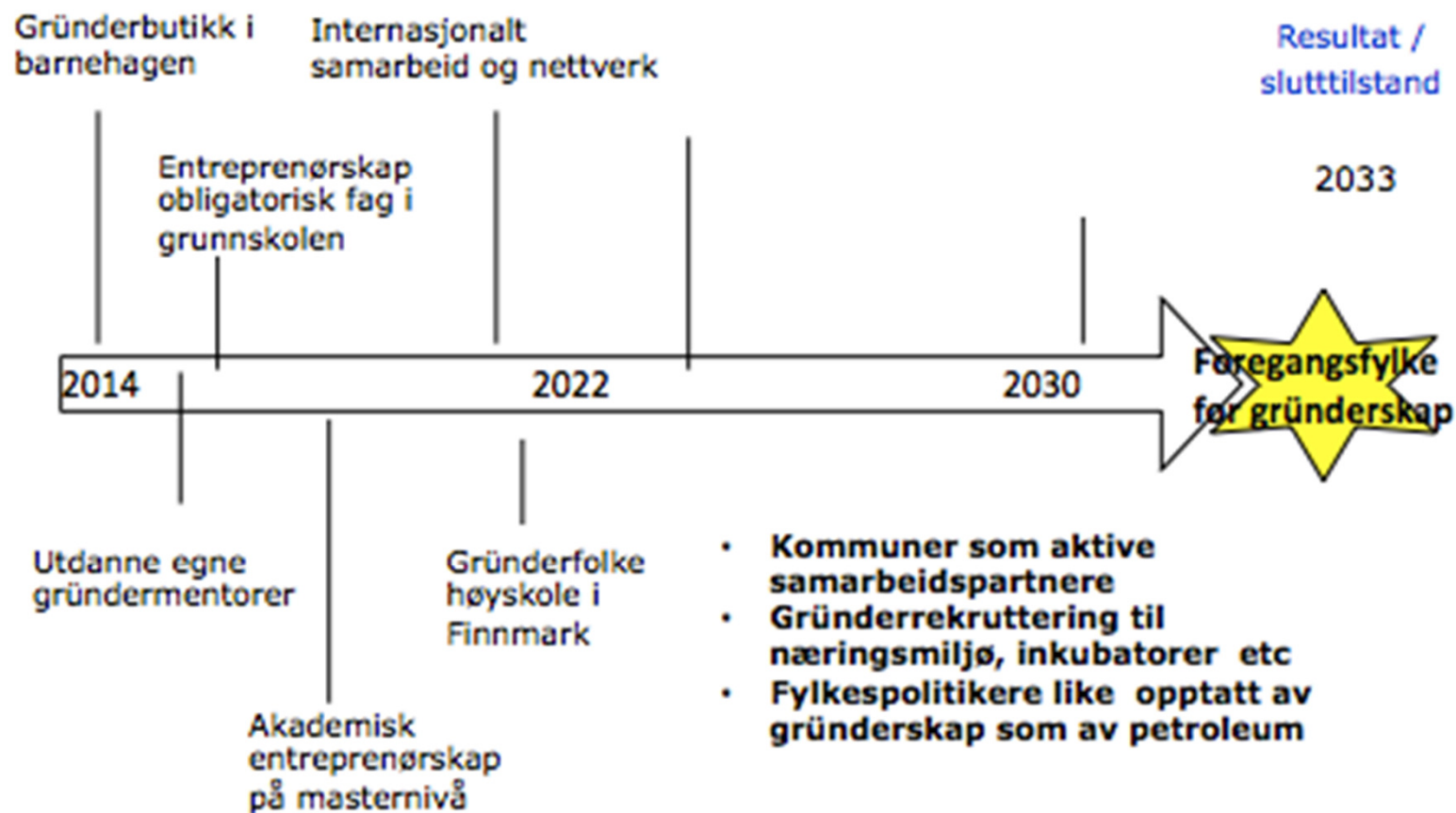
- Kraftig forbedret transportinfrastruktur
- Kraftinfrastruktur for næringsliv og samfunnssikkerhet
- Datakommunikasjon og mobilnett for hele fylket
- + Prioriteringer og planlegging

C. Det internasjonale Finnmark

- Bedre mottakelse av innflyttere
- Finnmarkingen som kompetent verdensborger (ledende på «arktisk» kompetanse)
- Suveren på samarbeid i nord

Eksempel:

Finnmarkingen = gründer

Hva innebærer en mer langsiktig og strategisk RUP?

- ✓ Større behov og mulighet for å prioritere
- ✓ Dreining fra små, spredte satsinger til større initiativer og prosjekter
- ✓ Sterkere vekt på utvikling og nye felles initiativer (og mindre på forvaltning)
- ✓ Fuglesperspektiv!

Ny (sterkere) regional dialog

- ✓ Enda viktigere å involvere og mobilisere regionale aktører - større ansvar for partnerskapet og FFK
- ✓ Fra (primært) bevilgningssystem til arena for regional dialog og katalysator for samhandling?
- ✓ Løpende dialog om veikartene, måloppnåelse, utvikling i omverdenen og hva samarbeidet krever (egenrefleksjon)

Fire scenarier om Finnmark

Tilskueren

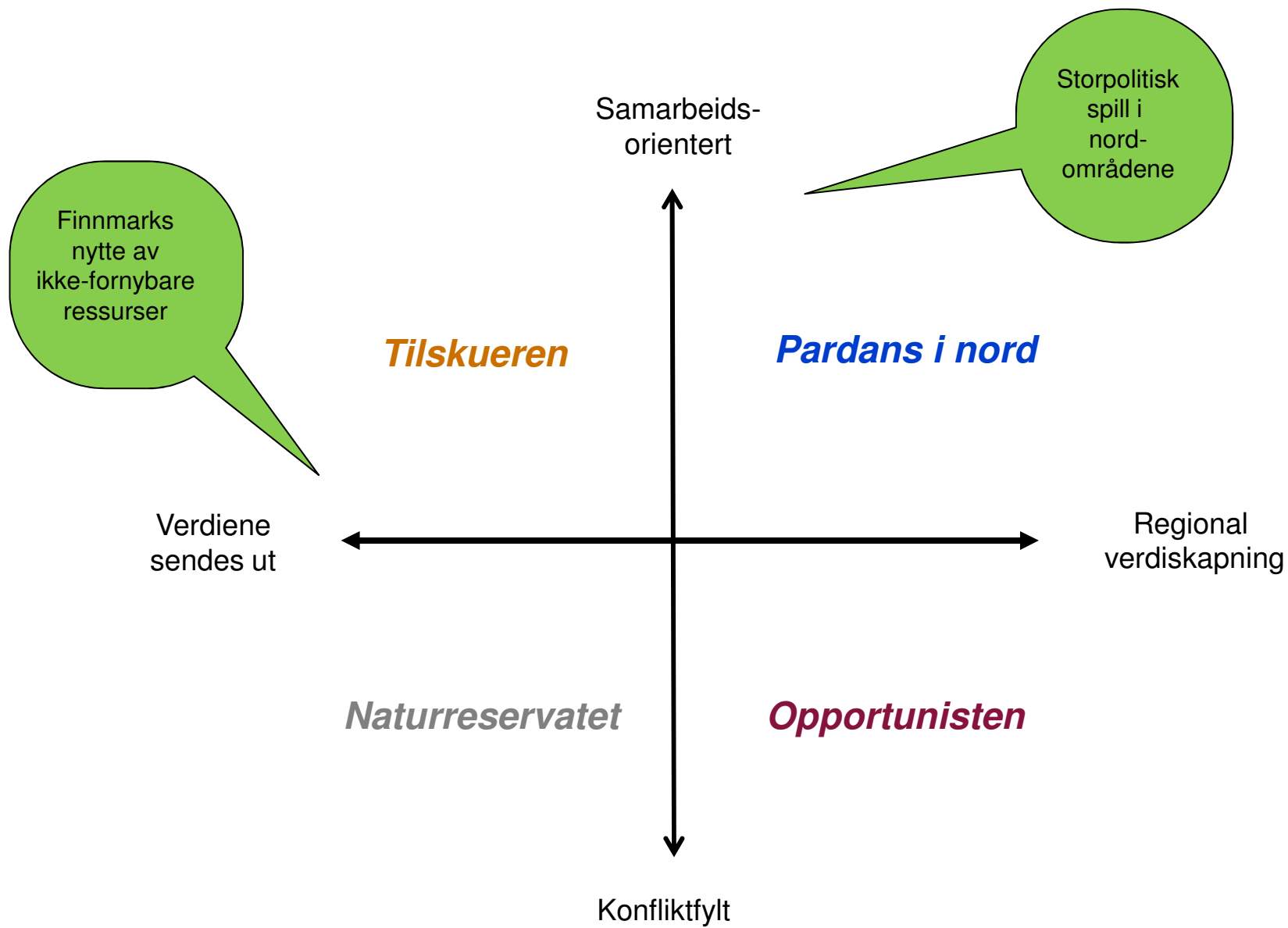
Pardans i nord

Naturreservatet

Opportunisten

Tilskueren

Dette er historien om et intenst kappløp om ressurser og innflytelse i Arktis, med Finnmark som tilskuer. Utnyttelsen av olje og gass har skutt fart, men gir få ringvirkninger.

Karakteristiske trekk

- Sentralisering av beslutninger (Oslo, Brussel, Moskva)
- Store funn, men få lokale ringvirkninger
- Russisk deltagelse i ressursutnyttelsen
- Gode tider for primærnæringene, lite innovasjon i andre næringer
- To store kommuner i Finnmark

✗ Tjenester, infrastruktur og russisk

Pardans i nord

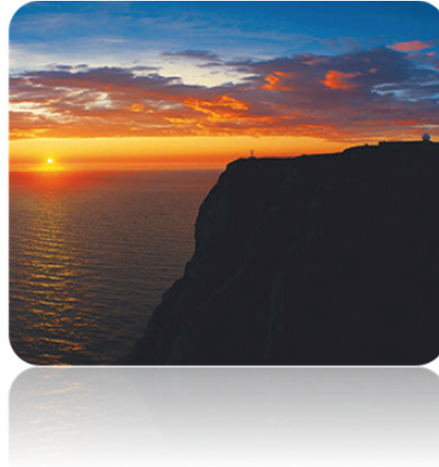
Dette er historien om norsk-russisk pardans i nord. Finnmark og Murmansk Oblast utgjør en ny livskraftig region: Region Nord, og Finnmark er spydspiss i det nye norske oljeeventyret.

Karakteristiske trekk

- Internasjonalt miljø- og energisamarbeid i nord
- Russiske regioner har spillerom - nært samarbeid
Finnmark / Murmansk → «Region Nord» (indre marked)
- Mange ringvirkninger fra offshore
- Vekst innenfor mineral, vind og oppdrett
- Betydelig befolkningsvekst (100.000 i 2033)

✕ Norsk-russisk «Arctic University»

Naturreservatet

Dette er historien om et Finnmark som blir et symbol på ren natur og uforfalskede verdier. Verden er konfliktfylt, og Finnmark er Europas mest særpregede opplevelsesregion.

Karakteristiske trekk

- Kamp om ressurser, Finnmark blir sikkerhetspolitisk kjerneområde (igjen)
- «Fly in, fly out»
- Finnmark økofylke og pustehull for krisepreget Europa
- Samisk kultur blomstrer som reaksjon på rotløshet
- Punktbosetning og synkende befolkning

✕ Grønn opplevelsesregion:
Naturforvaltning, sjømat, opplevelser

Opportunisten

Dette er historien om improvisasjon og samarbeid på Nordkalotten. Det er mineralnæringen som gir størst vekst i Finnmark.

Karakteristiske trekk

- Spent mellom EU og Russland
- Nordisk samarbeid viktigere
- Innflytelse gjennom pomordiplomati og Sametinget
- Gruvedrift snarere enn reindrift
- Rivende utvikling innenfor marine næringer

✗ «Harde» og «myke» fag

Kunnskap og kompetanse i Alta
de neste 12 årene:

Hvilke nye muligheter og trusler må vi vurdere?

Hva slags strategier trenger Alta?